Algemene beschouwing FVD Noordwijk – Programmabegroting 2027–2030

Voorzitter,

Vandaag bespreken we de eerste begroting van dit college. Een begroting met veel ambities, waarvan een aantal ook goed aansluit bij de standpunten van Forum voor Democratie.

Meer aandacht voor woningbouw, veiligheid, ondernemers en de kwaliteit van onze openbare ruimte. Een gemeente die beter bereikbaar is voor inwoners, minder bureaucratie en minder externe inhuur.

Dat zijn wat ons betreft goede uitgangspunten.

Maar ambities zijn één ding. De vraag is natuurlijk wat we daadwerkelijk gaan realiseren, wat het gaat kosten en wat onze inwoners daarvan terugzien.

De begroting laat voor de komende jaren een afname van de reserves zien van ruim 25 miljoen euro. Dat hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Reserves zijn er immers ook om te gebruiken. Maar dan moeten we wel weten waarvoor we ze inzetten en welke financiële verplichtingen we daarmee aangaan.

Uit de beantwoording van onze vragen blijkt dat verschillende ambities uit het coalitieakkoord nog niet financieel zijn uitgewerkt. Die uitwerking wordt doorgeschoven naar de Perspectiefnota 2028.

Ook de kosten van de voorgenomen reorganisatie van het welzijnswerk zijn nog niet inzichtelijk. En bij de externe inhuur blijkt dat het genoemde percentage slechts betrekking heeft op een beperkt deel van de totale inhuur.

Dat niet alles in het eerste jaar volledig is uitgewerkt, begrijpen wij. Maar de raad moet wel kunnen beoordelen welke financiële gevolgen de gemaakte keuzes hebben.

-

De gang van zaken rond de raadszaal is daar een goed voorbeeld van. Een project dat oorspronkelijk op nog geen drie miljoen euro werd geraamd, blijkt inmiddels ruim 7,7 miljoen euro te moeten kosten.

Dit project maakt geen onderdeel uit van deze begroting, maar laat wel zien hoe belangrijk realistische ramingen en tijdige informatie aan de raad zijn. Dat is bij de raadszaal duidelijk niet goed gegaan.

-

Wij zijn positief over de ambitie om meer woningen te bouwen. Maar voor Forum voor Democratie blijft het uitgangspunt dat we bouwen binnen de bestaande kernen, met behoud van onze bollengronden en het open landschap.

Ook vinden wij het belangrijk dat ondernemers meer ruimte krijgen en dat de gemeente minder vanuit regels en procedures denkt.

Bij onze energievoorziening blijven wij kritisch op de kosten en de gevolgen voor inwoners. Investeren in een betrouwbaar elektriciteitsnet is noodzakelijk. Maar inwoners mogen niet worden gedwongen tot dure oplossingen of een warmtenet waar zij niet zelf voor kiezen.

En wat betreft welzijn: wij onderschrijven het belang van preventie en goede lokale voorzieningen. Maar voordat we bestaande organisaties en structuren gaan veranderen, willen wij weten wat dat kost, wat het oplevert en of de dienstverlening er daadwerkelijk beter van wordt.

-

We zien dat inwoners de komende jaren opnieuw meer gaan betalen. Juist daarom vinden wij het belangrijk om ook kritisch te kijken naar de manier waarop we die lasten verdelen.

Daarom dienen wij vandaag ons amendement De gebruiker betaalt in.

Op dit moment betaalt een tweepersoonshuishouden voor de afvalstoffenheffing precies hetzelfde als een huishouden van drie, vier, vijf of meer personen. Terwijl datzelfde tweepersoonshuishouden al bijna 195 euro meer betaalt dan iemand die alleen woont.

Wij vinden dat daar een eerlijker onderscheid in gemaakt kan worden.

Met ons amendement stellen wij voor om drie tariefcategorieën te hanteren: één persoon, twee personen en drie of meer personen.

De totale opbrengst voor de gemeente blijft gelijk. De concrete tarieven worden later vastgesteld bij de belastingverordening.

We vragen de raad vandaag dus niet om specifieke bedragen vast te stellen, maar om te kiezen voor een eerlijkere verdeling van de lasten.

-

Alles bij elkaar vinden wij dit geen slechte begroting. Er staan goede ambities in en er worden keuzes gemaakt die wij kunnen ondersteunen.

Maar er zijn nog veel onderdelen waarvan de financiële gevolgen onvoldoende duidelijk zijn.

Want uiteindelijk worden we niet afgerekend op onze ambities, maar op wat we daadwerkelijk realiseren. En vooral op wat onze inwoners daarvan merken.

Dank u wel.